817/09

Den 14. april 2009 blev i sag nr. 73.639:

xxx xxxxx xxxxxxxx
xxxxxxxxx xx
xxxx xxxxxx

mod

Danica Pension
Parallelvej 17
2800 Lyngby

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikrede, der har to livsforsikringer med dækning ved tab af erhvervsevne i Danica Pension, klager ved sin advokat over, at selskabet har afvist at yde præmiefritagelse og udbetale fulde ydelser ved tab af erhvervsevne efter den 1/1 2008.

Selskabet har henvist til, at klagerens generelle erhvervsevne ikke er nedsat til en tredjedel eller mindre efter ovennævnte dato.

Den ene forsikring (forsikringsnummer 110…) giver ret til præmiefritagelse og udbetaling ved tab af erhvervsevne, hvis klagerens erhvervsevne nedsættes til en tredjedel eller mindre af den fulde erhvervsevne. Nedsættes erhvervsevnen til mellem halvdelen og en tredjedel, giver forsikringen ret til udbetaling af halv forsikringsydelse. Der er en karenstid på tre måneder.

Den anden forsikring (forsikringsnummer 112…) giver ret til præmiefritagelse og udbetaling ved tab af erhvervsevne, hvis klagerens erhvervsevne nedsættes til en tredjedel eller mindre af den fulde erhvervsevne. Der er en karenstid på tre måneder.

Klageren, der er født i 1949 og uddannet typograf, anmeldte i januar 2007 til selskabet, at han siden den 1/10 2006 havde været sygemeldt fra sit arbejde som bogtryk-

ker/direktør på grund af et færdselsuheld, der resulterede i brud/kvæstelser og efterfølgende amputation af højre underben. Ifølge det oplyste havde klageren før ulykken en månedlig bruttoindtægt på 25.000 kr.

På grund af sygemeldingen bevilgede selskabet præmiefritagelse og udbetaling ved tab af erhvervsevne fra begge forsikringer i en midlertidig periode fra karenstidens udløb den 1/1 2007. Efterfølgende overgik selskabet til vurdering af klagerens generelle erhvervsevne, som alene fandtes nedsat med omkring halvdelen. Som følge heraf ophørte præmiefritagelsen og udbetalingen ved tab af erhvervsevne fra forsikringsnummer 112… den 1/1 2008. Fra samme dato blev udbetalingen fra forsikringsnummer 110… nedsat til halvdelen, og præmiefritagelsen ophørte. Med virkning fra den 1/3 2008 stoppede selskabet tillige udbetalingen af halve ydelser fra sidstnævnte forsikring.

I selskabets vurdering af klagerens ret til ydelser fra de to forsikringer indgik diverse lægelige og kommunale oplysninger, hvoraf nogle omtales/gengives i det følgende.

Af en af klagerens egen læge udfærdiget statusattest af 6/3 2007 fremgår:

> "**1. Statusbedømmelse på grundlag af patientjournal m.v.**
> A: Sygehistorie, diagnoser (latin og dansk), prognose. Evt. planlagt/igangværende behandling eller andre oplysninger af betydning for sagen.
> Var i sept. 06 udsat for MC-ulykke med så svær kvæstelse i højre fod at denne måtte amputeres.
> Nu udstyret med fod og underbensprotese, som han træner i at bruge.
> Forventningen er, at pt. vil blive i stand til at gå omkring på protesen uden brug af hjælpemidler i øvrigt. Men i tiden femover har han periodisk brug for gang med stok og af og til ophold i kørestol for at hvile benet.
>
> Er selvstændig erhvervsdrivende og vil kunne komme til at klare det lettere del af arbejdet, men næppe tunge løft og forflytning af tunge emner i jobbet.
>
> På sigt vil jeg mene at pt. for det meste vil kunne klare sig uden at have adgang til kørestol når han færdes omkring.
> Bil skal være indrettet til betjening uden brug af højre ben."

I ortopædkirurgisk speciallægeerklæring af 26/7 2007, der er udfærdiget af overlæge J.G., hedder det bl.a.:

> "**RESUME**
> Der er god overensstemmelse mellem patientens traumer, klager og objektive fund. Der er følge efter højresidig crusamputation med fantomsmerter og belastnings- og gangbesvær samt smerteproblematik.

KONKLUSION
Som angivet er der god overensstemmelse mellem patientens gangfunktion med 2 krykker og underbensamputationen.

Patienten er ikke færdigbehandlet, idet benprotesen endnu ikke er tilpasset, idet patienten har et problem med hævelse af benstumpen om morgenen, således protesen er nærmest for stram om morgenen, og herefter bliver den for løs i løbet af dagen efter nogle få timer. Patienten går fortsat til genoptræning og tilpasning hos Sahva, V.
Der er ikke yderligere muligheder for kirurgi. P.gr.a. tryksmerter og fantomsmerter kan man ikke vente, at gangfunktionen forbedres. Der er skånehensyn i forhold til det amputerede ben, således patienten ikke kan have et stående arbejde. Han kan have et arbejde, hvor han går kortere distancer med krykkestokke. Alternativt vil patienten kunne køre på kundebesøg, idet han kan føre bil med raske venstre ben og automatgear.
Der er derfor behov for 'handicapbil', hvis patienten skal tilknyttes arbejdsmarkedet. Patienten har mulighed for fleksjob i tidligere virksomhed, som ligger dør om dør med patienten. Han vil formentlig kunne klare en arbejdsbelastning 3-4 timer dagligt, hvis jobbet giver mulighed for, at han kan aflaste og gå hjem og hvile sig, hvis smerterne bliver for voldsomme i benstumpen.

DIAGNOSE
Conquassatio extremitatis inferioris dextri (knusningslæsion af højre underben).
Ampuatio cruris dextri sequelae (med efterfølgende amputation af underbenet højre side)."

I ortopædkirurgisk speciallægeerklæring af 12/10 2007, der er udfærdiget af overlæge P.R.-N., hedder det bl.a.:

"**Resumé**
Nu 58-årig mand, der d. 30.09.06, på motorcykel, blev påkørt af bil. Pådrog sig knusningsbrud i højre underben, der medførte underbensamputation. Hvad samtidig sammenfald af højre lunge og flere brækkede ribben på højre side. Er efterfølgende blevet underbensproteseforsynet. Har følt sig nødsaget til at sælge sin bogtrykkervirksomhed til sønnen, der var den eneste ansatte, da han ikke kunne klare stående arbejdsopgaver. Satser på fleksjob i dette firma. Gangdistancen reduceret til få 100 meter. Anvender 2 krykkestokke udendørs. Er begyndt at køre bil.
Gangen præget af protesebrug. Går med 2 krykkestokke. Har god balance i kroppen. Der er foretaget amputation på højre underben 14 cm under knæleddet. Der er normal bevægelighed i højre knæ med grov skurren. Ingen smertereaktion. Normal kraft over knæet. Der er udtalt ømhed sv.t. spidsen af såvel lægben- som skinnebensknogle. På sidstnævnte er der nogle ømme knoglefremspring (eksostoser). Endvidere meget øm nerveknude på bagsiden af underbensstumpen.

DIAGNOSER
Fracutra comminuta regionis talocruralis dextri (knusningslæsion af højre underben).
Amputatio cruris dextri facta (højresidig underbensamputation).

KONKLUSION
Der er overensstemmelse mellem de anførte klager og objektive fund.

Der er mén i form af nu underbensamputation 14 cm under højre knæled.
Der er god bevægelighed i knæet, men grov skurren tydende på, der kan være tale om en brusklæsion i knæet, selvom dette er stabilt.

Der er en meget øm nerveknude på bagsiden af knæet, og skadelidte har fortsat betydelige gener i form af fantomsmerter.

Det er almindeligt, der er volumenvekslen af underbensstumpen efter en amputation, et fænomen, der kan vare ved i lang tid. Dette er medvirkende til det ubehag, brugen af protesen medfører, og det er et velkendt fænomen, at amputationspatienter ofte er nødt til at tage protesen af i længere perioder flere gange om dagen.

Der foreligger ikke yderligere kirurgiske behandlingstilbud.

Skadelidte må forventes fremover at have et skånebehov i form af så vidt muligt undgå stående arbejdsopgaver og mulighed for i perioder at tage protese af.
Efter min opfattelse er det derfor hensigtsmæssigt, at etablere fleksjob i skadelidtes tidligere firma.

Tilstanden må i det store hele betragtes som permanent, og sagen kan afgøres."

Af kommunens ressourceprofil fremgår bl.a.:

"**Sagsbehandlers samlede vurdering af arbejdsevnen:**
…
O. har en del ressourcer, som kan benyttes på arbejdsmarkedet.
Det vurderes, at han vil kunne bestride et mere kontor/salgsorienteret arbejde.
Det vurderes nødvendigt med en arbejdsprøvning til belysning af de helbredsmæssige begrænsninger.

15.10.2007
Pgl. har været i arbejdsprøvning i perioden 27.8. - 12.10.2007 hos B. Turistkontor, hvor der er taget de nødvendige skånehensyn. Pgl. kunne præstere 10 timers arbejde pr. uge og effektiviteten var på 100 % i de 10 timer.
Fantomsmerter, gangbesvær, hævet stump, som giver problemer med protesen er de arbejdshindrende faktorer.

§ 70a
1) Efter lov om aktiv beskæftigelsespolitik har der været afprøvet tilbud i form af arbejdsprøvning hos B. Turistkontor i perioden 27.8. - 12.10.2007. Arbejdsopgaverne var kundebetjening både telefonisk og personligt. Alm. oprydning af pjecer, salg af sponsorater, udvikle ide om MC-træf i samarbejde med B. Vandrehjem.

2) Der er udarbejdet en ressourceprofil. O. har deltaget aktivt og pligtopfyldende i arbejdsprøvningen. Resultatet af arbejdsprøvningen viser en effektiv arbejdsindsat på 10 timer ugentlig. P.g.a fantomsmerterne, hævet stump og proteseproblemer har O. måttet opgive yderligere arbejdstid, da han skulle have protesen af og sidde med benet oppe i længere tid derefter.

3 og 4) Arbejdsevnen vurderes varigt begrænset som følge af trafikuheldet. Dette medfører fantomsmerter, hævet stump og gangbesvær.

Arbejdsprøvningen viser, at der er behov for en væsentlig reduktion af den ugentlige arbejdstid. Samtidig er der væsentlige skånehensyn, der bevirker, at der ikke kan opnås beskæftigelse på normale vilkår uden særlig støtte.

Samlet socialfaglig vurdering:
Det vurderes at O. har betydelige og varige begrænsninger i arbejdsevnen og ikke kan opnå eller fastholde beskæftigelse på normale vilkår på arbejdsmarkedet. Der er behov for støtte efter de sociale love.

Det vurderes, at O. besidder vilje og personlige kompetencer til en fortsat tilknytning til arbejdsmarkedet efter reglerne om fleksjob.

På grund af fantomsmerter, gangbesvær og hævelse af stump som følge af trafikuheldet findes yderligere revalideringsmæssig indsats - hverken boglig eller praktisk - ikke relevant.

Det vurderes, at O. er omfattet af §§ 69-70 i lov om aktiv beskæftigelsespolitik og er godkendt til fleksjob pr. 1.11.2007.
…
Beslutning
…
18.10.2007
Godkendes til fleksjob jf. §§ 69-70 i lov om aktiv beskæftigelsespolitik pr. 1.11.2007."

Som anført i ressourceprofilen fik klageren bevilget fleksjob med virkning fra den 1/11 2007. Han blev som ønsket ansat i sin søns bogtrykkervirksomhed. Den ugentlige arbejdstid er 14 timer. Månedslønnen er 24.940 kr., og kommunen yder løntilskud på to tredjedele. Det fremgår af bevillingen af løntilskud, at det er aftalt, at klageren efter behov kan gå ind i den private bolig og hvile benet. I bevillingen er jobindholdet beskrevet således: "Udarbejde tilbud, besøge kunder og leverandører samt lidt bogbinderarbejde".

Af den af klagerens advokat til nævnet fremsendte klageskrivelse af 14/3 2008 fremgår bl.a.:

"Det gøres gældende, at min klients erhvervsevne er nedsat med mindst 2/3 i ethvert erhverv.

Min klient arbejder effektivt under 3 timer pr. dag, og det gøres gældende, at min klient alene er i stand til at opretholde en tilknytning til arbejdsmarkedet i kraft af, at det har været muligt at etablere et fleksjob i hans tidligere virksomhed - med aftale om hvileperioder i arbejdstiden og håndplukkede skånsomme arbejdsopgaver.

Det fremgår ligeledes af nævnte speciallægeerklæringer, at denne fleksjobordning var anbefalet eller ligefrem forudsat, for et fortsat tilknytning til arbejdsmarkedet."

Heroverfor har selskabet i skrivelse af 10/4 2008 til nævnet bl.a. anført:

"Vi fastholder, at O.B.D.'s generelle erhvervsevne er nedsat til mellem halvdelen og 1/3, men ikke til 1/3 eller mindre.

Danica Pension har stoppet præmiefritagelsen og nedsat udbetalingen til det halve med virkning fra den 1. januar 2008, da vi har vurderet, at O.B.D.'s længerevarende erhvervsevne ikke er nedsat til 1/3 eller mindre.

Når vi modtager en anmeldelse ved uarbejdsdygtighed, vurderer vi til at starte med, om forsikrede er ude af stand til at arbejde i sit nuværende erhverv, i dette tilfælde som bogtrykker. I en midlertidig periode på maksimalt 18 måneder fra 1. sygedag vurderer Danica Pension forsikredes erhvervsevne i forhold til hans eget erhverv. Efter de 18 måneder - eller hvis tilstanden inden er stabiliseret i et sådant omfang, at den fremtidige erhvervsevne kan vurderes - foretager Danica Pension en vurdering af forsikredes længerevarende erhvervsevne.

I modsætning til vurderingen i forbindelse med midlertidigt tab af erhvervsvene er vurderingen af den længerevarende erhvervsevne ikke længere begrænset til, om O.B.D. kan arbejde som bogtrykker eller ej. Kort sagt ser vi på, hvad en erhvervsdygtig person med tilsvarende alder, uddannelse m.m. kan tjene. Hvis sygdommen betyder, at han har mistet mellem halvdelen og 2/3 af denne indtægt, er han berettiget til halv udbetaling ved længerevarende erhvervsevnetab. Har han mistet mere end 2/3 af denne indtægt, er han berettiget til hel udbetaling.

Da der er gået 15 måneder fra 1. sygedag, og tilstanden samtidig har stabiliseret sig i et sådant omfang, at den fremtidige erhvervsevne kan vurderes, har vi vurderet, at O.B.D.'s længerevarende erhvervsevne er nedsat til mellem halvdelen og 1/3, men ikke til 1/3 eller mindre. Danica Pensions lægekonsulent vurderer på baggrund af lægeoplysningerne, at O.B.D. har et skånebehov, der medfører, at han skal undgå stående og gående arbejde. Vi vurderer dog, at O.B.D. godt kan varetage et arbejde på mere end 1/3 tid, hvis han undgår stående og gående arbejde og derved tjene omkring halvdelen af, hvad fuldt erhvervsdygtige personer i samme egn, med tilsvarende alder og uddannelse kan tjene.

Dette bestyrkes af konklusionen fra overlæge P.R.-N. (bilag …) hvoraf det fremgår, at 'Skadelidte må forventes fremover at have et skånebehov i form af så vidt muligt undgå stående arbejdsopgaver og mulighed for i perioder at tage protesen af. Efter min opfattelse er det derfor hensigtsmæssigt, at etablere fleksjob i skadelidtes tidligere firma.'

<u>Fleksjob</u>
Det faktum, at O.B.D. er tilkendt fleksjob fra kommunen, har ingen betydning for vores vurdering af hans generelle erhvervsevne. Kommunen har vurderet hans arbejdsevne med udgangspunkt i ressourceprofilens 12 elementer.

Kriterierne for kommunens vurdering af O.B.D.'s arbejdsevne er ikke sammenfaldende med kriterierne i Danica Pensions forsikringsbetingelser. Derfor er tilkendelsen af fleksjobbet ikke afgørende for vores vurdering.
…
Vi gør opmærksom på, at løntilskud og antal timer i O.B.D.'s fleksjob er fastsat ud fra hans arbejdsevne i den konkrete jobfunktion og ikke alene ud fra de helbredsmæssige forhold. Størrelsen af tilskuddet kan derfor ikke sidestilles med vores vurdering af hans generelle erhvervsevne. Vi kan i øvrigt henvise til Østre Landsrets dom fra den 7. oktober 2005 i sagen B0793004-SK, hvor konklusionen er, at kommunens vurdering af arbejdsevnen hverken beviser eller i sig selv skaber en formodning omkring størrelsen af erhvervsevnen.

Det fremgår i øvrigt, at O.B.D.'s arbejdstid er på 14 timer om ugen i fleksjobbet, hvilket er mere end 1,43 tid.

Gældende for forsikringsnr. 110…
Da O.B.D. er startet i fleksjob i hans tidligere virksomhed med 14 timer pr. uge, har hans indtægt i fleksjobbet betydning for, om han har ret til præmiefritagelse og udbetaling. Dette fremgår af tillægget til forsikringsbetingelserne (bilag …).

Vi ser på, hvad en erhvervsdygtig person med tilsvarende alder, uddannelse og på samme egn er i stand til at tjene. Dette tager vi udgangspunkt i, når vi skal vurdere, om O.B.D. har mistet halvdelen eller 2/3 af sin evne til at tjene penge. Offentlige ydelser og tilskud, som man modtager i fleksjobbet, betragtes også som indtægt.

O.B.D. tjente inden ulykken 25.000 kroner pr. måned. Vi mener ikke, at det er urimeligt at antage, at han under hensyn til hans tilstand, tidligere beskæftigelse og uddannelse ville kunne tjene mere end 12.500 kroner pr. måned. O.B.D. tjener da også 24.940 kroner pr. måned, og han har dermed ikke haft et indtægtstab på mere end halvdelen, hvilket vil sige, at han ikke længere berettiget til halv udbetaling fra forsikringsnr. 110…

O.B.D. har på det foreliggende ikke dokumenteret, at hans generelle erhvervsevne er nedsat til 1/3 eller mindre. Tværtimod viser de lægelige og de kommunale oplysninger, at O.B.D.'s generelle erhvervsevne er nedsat til mellem halvdelen og 1/3, men ikke til 1/3 eller mindre.

Vi fastholder på denne baggrund, at O.B.D. ikke har ret til præmiefritagelse og hel udbetaling ved tab af erhvervsevne efter den 1. januar 2008 samt halv udbetaling efter den 1. marts 2008."

Hertil har klagerens advokat i skrivelse af 12/6 2008 til nævnet bemærket:

"Danica Pension har ved skrivelse af 19. november 2007 til min klient anført, at det skulle fremgå af et tillæg til forsikringsbetingelserne, fremsendt i november 2004, at indtægten i fleksjobbet har betydning for, hvorvidt der er ret til udbetaling for tab af erhvervsevne.

De senest fremsendte akter fra Danica Pension er forsikringsbetingelser med ikrafttræden fra 1. oktober 2006.

Jeg har gennemgået disse og kan ikke umiddelbart se, at det i disse skulle være anført, at den samlede indtjening i fleksjobbet har betydning for vurdering af erhvervsevnetabet.

Såfremt det er korrekt, at dette vilkår ikke fremgår af de aktuelle forsikringsbetingelser, er det praksis i overensstemmelse med højesteretsdom af 21. november 2003 … der gælder vedrørende forsikring nr. 110…

Vedrørende forsikring nr. 112…
Heller ikke forsikringsvilkårene vedrørende ovennævnte forsikring anfører, at det er indtjeningen i fleksjobbet, der skal lægges til grund ved vurderingen af erhvervsevnetabet.

Det er herefter udgangspunktet, der gælder, idet det skal vurderes, hvilken indtjening O.B.D. har ved egen arbejdsindsats og kunne have ved egen arbejdsindsats, såfremt muligheden for fleksjob ikke forelå.

På den baggrund fastholdes det, at erhvervsevnetabet for så vidt angår begge forsikringen udgør 2/3 i forhold til den forudbestående erhvervsevne.

Subsidiært gøres det gældende, at der skal ske udbetaling af halv ydelse vedrørende forsikring nr. 110…, da Danica Pension har anerkendt, at erhvervsevnen er nedsat med mindst halvdelen."

Herefter har selskabet i skrivelse af 30/6 2008 til nævnet anført:

"Ikrafttrædelsesdatoen som fremgår af [forsikringsbetingelsernes] højre hjørne er en teknisk dato. Forsikringen har ikke ændret forsikringsbetingelser siden tegningen i oktober 1993. Brevet fra november 2004 er et tillæg til forsikringsbetingelserne.

Vi henviser til vores brev af den 10. april 2008, og vi fastholder fortsat, at O.B.D. på det foreliggende ikke har dokumenteret, at hans generelle erhvervsevne er nedsat til 1/3 eller mindre. Tværtimod viser de lægelige og de kommunale oplysninger, at O.B.D.'s generelle erhvervsevne er nedsat til mellem halvdelen og 1/3, men ikke til 1/3 eller mindre.

På den baggrund har O.B.D. ikke ret til præmiefritagelse og hel udbetaling ved tab af erhvervsevne efter den 1. januar 2008 samt halv udbetaling efter den 1. marts 2008."

Efterfølgende er selskabet og klagerens advokat fremkommet med yderligere bemærkninger i flere skrivelser til nævnet. I forbindelse hermed har selskabet bl.a. gjort gældende, at det ikke i 2006 til klageren fremsendte de af selskabet i forbindelse med klagesagen fremlagte forsikringsbetingelser med anført ikrafttrædelsesdato 1/10 2006. Selskabet har desuden på ny anført, at ikrafttrædelsesdatoen er en teknisk dato, som skyldes, at selskabet har foretaget nogle interne ændringer i forbindelse med opstart af præmiefritagelse og udbetaling ved tab af erhvervsevne.

Af de for forsikringsnummer 110… gældende forsikringsbetingelser, der ifølge selskabet har været gældende siden tegningen i oktober 1993, men som ifølge datoen på det af selskabet fremlagte eksemplar trådte i kraft den 1/10 2006, fremgår bl.a.:

"**Dækning ved tab af arbejdsevne**

…

Forsikringen giver ret til udbetaling af forsikringsydelse i tilfælde af midlertidig uarbejdsdygtighed og varigt tab af arbejdsevne som følge af sygdom eller ulykkestilfælde.

…

Hvis forsikrede er midlertidigt uarbejdsdygtig, eller hvis hans arbejdsevne nedsættes varigt til 1/3 eller mindre af den fulde arbejdsevne, udbetales hele forsikringsydelsen.

Er forsikrede midlertidigt halvt uarbejdsdygtig, eller nedsættes hans arbejdsevne varigt til mellem 1/2 og 1/3, udbetales halvdelen af forsikringsydelsen.

…

Varigt tab af arbejdsevne

…

Forsikredes arbejdsevne anses for varigt at være nedsat til 1/3 eller mindre, hvis han blivende ikke længere er i stand til at tjene mere end 1/3 - bedømt under hensyn til forsikredes

nuværende tilstand, uddannelse og tidligere virksomhed - af, hvad der i samme egne er almindeligt for fuldt arbejdsdygtige personer af tilsvarende uddannelse og alder.

Forsikredes arbejdsevne anses for varigt at være nedsat til mellem 1/2 og 1/3, hvis han blivende ikke længere er i stand til at tjene mere end 1/2 - bedømt under hensyn til forsikredes nuværende tilstand, uddannelse og tidligere virksomhed - af, hvad der i samme egn er almindeligt for fuldt arbejdsdygtige personer af tilsvarende uddannelse og alder.

…

Præmiens betaling m.m.

…

Bortfald af præmiebetaling

…

Forsikringstageren fritages for præmiebetalingen, hvis forsikredes evne til at erhverve en arbejdsindtægt som følge af sygdom eller ulykkestilfælde nedsættes til 1/3 eller mindre af den arbejdsevne - bedømt under hensyn til forsikredes nuværende tilstand, uddannelse og tidligere virksomhed - der er normal for personer af samme alder og uddannelse i samme egn."

Af en af selskabet i november 2004 til klageren fremsendt skrivelse vedrørende forsikringsnummer 110… fremgår bl.a.:

"Vi skriver til dig, fordi vi ændrer forsikringsbetingelserne for, i hvilke situationer vi udbetaler din dækning ved et længerevarende tab af erhvervsevnen.

Det eneste nye er, at vi ud over løn fra din arbejdsgiver nu også betragter offentlige ydelser og tilskud, du modtager direkte eller indirekte som led i en beskæftigelsesordning, herunder fleksjob, som indtægt i vores vurdering af din erhvervsevne.

…

Hvad betyder det for dig?

En beskæftigelsesordning er for eksempel et fleksjob, hvor kommunen yder løntilskud til arbejdsgiveren for at kompensere for det arbejde, du ikke når på grund af dine helbredsgener. Løntilskuddet udbetaler arbejdsgiveren til dig som en del af din løn.

Hvis du i en beskæftigelsesordning ikke har et tilstrækkeligt stort indtægtstab ifølge forsikringsbetingelserne, vil vi nu ikke udbetale en dækning ved tab af erhvervsevne. I den forbindelse er det vigtigt at pointere, at selvom løntilskuddet ikke er tjent ved din egen arbejdsindsats, men for eksempel udbetalt fra kommunen, så betragter vi det som en indtægt for dig.

Hvis dit indtægtstab i en beskæftigelsesordning er tilstrækkeligt stort, vil vi selvfølgelig fortsat udbetale en dækning ved tab af erhvervsevne. Det forudsætter dog som hidtil, at erhvervsevnen er nedsat som følge af helbredsmæssige forhold, jf. forsikringsbetingelserne.

Hvad skal du gøre?

Ændringen i forsikringsbetingelserne gælder fra første gang, du skal betale præmie i 2005, altså den 1. januar 2005.

Din forsikring fortsætter hos os med de ændrede vilkår, hvis du betaler præmien, når den opkræves.

…

Du bør opbevare brevet her sammen med dine øvrige forsikringspapirer, da det er et tillæg til dine forsikringsbetingelser."

Af de for forsikringsnummer 112… gældende forsikringsbetingelser m.v. fremgår bl.a.:

"**ALMINDELIGE FORSIKRINGSBETINGELSER**
Gældende fra den 1. april 1983
…
Dækning ved tab af erhvervsevne (invaliditet)
§ 7. I tilfælde af forsikredes tab af erhvervsevnen gælder Statsanstaltens regulativ for præmiefritagelse og invalideydelse.
…
REGULATIV FOR PRÆMIEFRITAGELSE OG INVALIDEYDELSE
Gældende fra den 1. april 1983

Definition af invaliditet
1. Ret til invalideydelse og/eller præmiefritagelse har den forsikrede, der på grund af sygdom eller ulykkestilfælde mister sin erhvervsevne uden at det skyldes forsæt, således at erhvervsevnen er nedsat til 1/3 eller derunder af den fulde erhvervsevne.
2. Nedsættelse af erhvervsevnen, der berettiger til udbetaling af invalideydelse og/eller præmiefritagelse, foreligger, når den forsikrede ikke længere skønnes at være i stand til - bedømt under hensyn til hans nuværende tilstand, hans uddannelse og tidligere virksomhed - at tjene mere end 1/3 af, hvad der i samme egn er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, alder og køn."

Nævnet udtaler:

Efter sin gennemgang af parternes indlæg og de fremlagte bilag bemærker nævnet:

Ad forsikringsnummer 110…

Nævnet finder, at der ikke er grundlag for at tilsidesætte selskabets oplysning om, at forsikringsbetingelserne ikke - bortset fra fremsendte tillæg - er ændret siden tegningen i oktober 1993, og at den anførte ikrafttrædelsesdato (1/10 2006) på det af selskabet fremlagte eksemplar af forsikringsbetingelserne derfor alene er en såkaldt "teknisk dato". Forsikringsbetingelserne med anført ikrafttrædelse 1/10 2006 er først fremlagt i forbindelse med klagesagen, og klageren har således ikke på et tidligere tidspunkt haft an-

ledning til at tro, at disse forsikringsbetingelser erstattede tidligere fremsendte betingelser, herunder tidligere fremsendte tillæg til betingelserne. På den baggrund er det nævnets opfattelse, at det i november 2004 til klageren fremsendte tillæg til forsikringsbetingelserne må anses for gældende. Det bemærkes i den forbindelse, at nævnet tidligere i en række sager vedrørende samme selskab har fastslået, at selskabet har været berettiget til at ændre forsikringsbetingelserne som sket i tillægget fra november 2004.

Henset til klagerens løn i fleksjobbet finder nævnet herefter ikke anledning til at kritisere, at selskabet har afvist at yde præmiefritagelse og udbetale fuld forsikringsydelse fra den 1/1 2008. Med samme begrundelse kan nævnet heller ikke kritisere, at selskabet har afvist at udbetale halv forsikringsydelse fra den 1/3 2008.

Ad forsikringsnummer 112…
Det under forsikringsnummer 110… omtalte tillæg ses alene at vedrøre denne forsikring og således ikke forsikringsnummer 112…

Højesteret har i dom af 21/11 2003 i sag 94/2003 (offentliggjort i Ugeskrift for Retsvæsen, årgang 2004, side 374ff.) fastslået, at det - medmindre andet tydeligt fremgår af forsikringsbetingelserne - afgørende er, om den forsikrede ved egen arbejdskapacitet er i stand til at tjene mere end en tredjedel af, hvad der i samme egn er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder, hvilket vil sige, at tilskud fra fleksjoblønnen skal holdes uden for den økonomiske beregning af klagerens erhvervsevnetab. Nævnet finder, at det indklagede selskabs forsikringsbetingelser må forstås på samme måde.

Nævnet lægger til grund, at klagerens erhvervsevne er nedsat på grund af varige gener efter et færdselsuheld i 2006. Han er i fleksjob i sin søns virksomhed, hvor han arbejder 14 timer pr. uge. Arbejdet består hovedsageligt i tilbudsudarbejdelse, kunde- og leverandørbesøg samt lidt bogbinderarbejde. Nævnet finder, at det herefter - og på grundlag af sagens oplysninger i øvrigt - ikke er sandsynliggjort, at klagerens generelle erhvervsevne er nedsat til en tredjedel eller derunder efter den 1/1 2008. Nævnet kan derfor ikke pålægge selskabet at yde forsikringsdækning efter denne dato.

Som følge af det anførte, og idet det af klagerens advokat i øvrigt anførte ikke findes at kunne føre til et andet resultat,

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Poul Sørensen
formand